

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO “DĖL LIETUVOS TOTORIŲ
ISTORIJS IR KULTŪROS METŲ MINĖJIMO 2021 METAIS PLANO PATVIRTINIMO”
PROJEKTO (TOLIAU- NUTARIMO PROJEKTAS)
(TAP NR. 20-1631 TAIS NR. 20-10074(2))**

2020-10-01 Nr. NV-2647

Vilnius

Projekto rengėja: Kultūros ministerija.

Projekto tikslas: Minint Lietuvos totorių istorijos ir kultūros 700 metų jubiliejų, paskatinti visuomenės domėjimąsi valstybės praeitimi ir supažindinti su Lietuvos totorių istorija ir jų indėliu į Lietuvos valstybingumą.

Dabartinė situacija: Seimui 2019 m. spalio 10 d. nutarimu Nr. XIII-2471 paskelbus 2021 metus Lietuvos totorių istorijos ir kultūros metais, Vyriausybė iki 2020 m. spalio 1 d. turi parengti ir patvirtinti Lietuvos totorių istorijos ir kultūros metų minėjimo planą.

Projekto esmė: Nutarimo projektu siūloma patvirtinti:

1. Minėjimus ir konferencijas - minėjamą Valdovų rūmuose surengs Lietuvos totorių bendruomenių sąjunga kartu su Vyriausybės kanceliarija, Kultūros ministerija, Tautinių mažumų departamentu prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Departamentas) ir Nacionaliniu muziejumi Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmais. Mokslinė konferencija įvyks Vilniaus universitete.

2. Kultūrinės, edukacinės ir pažintinės veiklas - kultūriniai renginiai įvyks Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse, savivaldybėse, muziejuose, bibliotekose ir archyvuose, bus surengtos stacionarios ir virtualios parodos, jaunimo stovykla, ekskursijos, paskaitos. Departamentas organizuos Vilniuje tarptautinį totorių kultūros festivalį. Lietuvos totorių bendruomenių sąjunga su Užsienio reikalų ministerija parengs virtualų gidą „Totorių kelias“.

3. Atminimo įamžinimo veiklas – sunaikintų Lietuvos totorių senųjų kapinių pažymėjimą, Kauno miesto gynybinės sienos Totorių vartų įamžinimą, virtualaus Lietuvos totorių istorijos muziejaus papildymą medžiaga apie Lietuvos totorių istoriją, kultūrą ir kultūros paveldą.

4. Viešinimo ir leidybos veiklas – Departamentas sukurs Lietuvos totorių istorijos ir kultūros metų logotipą. Bus sukurtas ir transliuojamas per LRT dokumentinis filmas apie Lietuvos totorių istoriją ir kultūrą Lietuvoje. Bus išleistas leidinys anglų kalba apie iškiliausius Lietuvos totorius, prof. Tamaros Bairašauskaitės knyga „Lietuvos totorių istorija“ ir kiti leidiniai. Bus vykdoma informacijos sklaida apie Lietuvos totorių istorijos ir kultūros metų minėjimo renginius LRT programose ir portale www.lrt.lt.

Derinimas: Nutarimo projektas be pastabų suderintas su dauguma plano veiklas įgyvendinančių institucijų (ministerijomis, savivaldybėmis, kultūros įstaigomis ir asociacijomis). Pastaboms, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies, teikiama derinimo pažyma.

Neatsižvelgta į Lietuvos totorių bendruomenių sąjungos:

- siūlymą įamžinti iškiliausių Lietuvos totorių atminimą Vilniuje, įrengiant ir atidengiant atminimo lentas ant pastatų, kuriuose šie asmenys gyveno, nes šis siūlymas nederintas su Vilniaus miesto savivaldybe ir namų savininkais;

- pastabą dėl šventės „Sabantujus“ Visagine, kurios Lietuvos totorių bendruomenė istoriškai niekada nešventė. Kultūros ministerija nurodė, kad į pastabą neatsižvelgta, nes Visagino „Sabantujaus“ šventė įrašyta į Nematerialaus kultūros paveldo vertybių sąvadą.

I Lietuvos totorių bendruomenių sąjungos siūlymą planą papildyti medinių mečečių tvarkybos darbais atsižvelgta iš dalies – Lietuvos totorių istorijos ir kultūros metų minėjimą, kaip vieną iš prioritetų įtraukiant į 2021 metų Paveldotvarkos programą.

Nutarimo projektas pristatytas ir jam pritarta 2020 m. rugsėjo 3 d. Vyriausybės komisijos tautinių mažumų klausimams posėdyje.

Atitikimas Vyriausybės programai: Nutarimo projektas Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

Projekto įgyvendinimo kaštai ir nauda: Planas bus įgyvendinamas iš 2021 metų valstybės biudžete ministerijoms, institucijoms, įstaigoms patvirtintų bendrųjų asignavimų, kitoms organizacijoms pasiūlyta dalyvauti įgyvendinant planą, skiriant savivaldybių ir nuosavas lėšas. Papildomų valstybės biudžeto lėšų projektui įgyvendinti nereikės.

Dalykinio vertinimo išvada: Siūlome patikslinti Nutarimo projektą:

1. išbraukti 3.1 papunktyje nurodytas biudžetines įstaigas, kurių savininko teisės ir pareigas įgyvendina ministerijos ir Vyriausybės kanceliarija ir kurioms taikomas Nutarimo projekto 2 punktas.
2. Atsižvelgti į Lietuvos totorių bendruomenių sąjungos siūlymą dėl Lietuvos totorių medinių mečečių tvarkybos darbų ir 22 veiklą vietoje žodžių „2021 m. Paveldotvarkos programą“ formuluoti taip: „įtraukti Vilniaus rajono Keturiasdešimt Totorių kaimo mečetės ir Alytaus rajono Raižių mečetės tvarkybos darbų projektų parengimą į 2021 metų Paveldotvarkos darbų programą“, nes kultūros ministro 2014 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. IV-524 patvirtintame „Nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkybos darbų finansavimo tvarkos apraše“ atskirų metų prioritetų nustatymas nenumatytas (nauja redakcija patvirtinta kultūros ministro 2020 m. rugsėjo 15 d. įsakymu Nr. IV-1164).
3. Siūlome atsisakyti Plano projekte numatytos 35 veiklos – sukurti internetinį vadovą apie lankytinas totorių istorijos ir kultūros veiklas, kuri dubliuoja 16 veiklą ir įvertinti galimybę 16 veiklos atsakingų vykdytojų sąrašą papildyti Tautinių mažumų departamentu.
4. 17 veiklos pavadinime nurodyti edukacinio projekto / konkurso „Kultūrų ratas“ pavadinimą arba, kam šis projektas / konkursas bus skirtas.
5. Plane per mažai dėmesio skiriama jaunimo švietimui Lietuvos totorių istorijos ir kultūros klausimais. Siūlome papildyti plano projektą veiklomis, skirtomis publikacijų parengimui leidinyje „Švietimo naujienos“ ir specialios laidos „Mokytojo TV“ sukūrimui ir paskelbimui Nacionalinės švietimo agentūros interneto svetainėje, atsakingais vykdytojais paskiriant Švietimo, mokslo ir sporto ministeriją ir Nacionalinę švietimo agentūrą.
Siūlome įvertinti Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2020 m. rugsėjo 30 d. išvadoje Nr. NV-2637 pateiktas pastabas.

Nutarimo projektą **siūlome svarstyti Tarpinstituciniame pasitarime.**

Patarėja

Diana Varnaitė

Diana Varnaitė, tel. +370(706)63972, el. p. diana.varnaite@lr.lt